

ÇOCUK PSİKOPATOLOJİLERİ GİRİŞ

DOÇ. DR. DİLEK SARITAŞ ATALAR

«Zeynep, ebeveynlerinin giderek daha fazla endişe duymaya başladığı beş buçuk yaşında bir kız çocuğudur. Her zaman biraz sessiz ve çekingen olmuştur, bilinmeyen durumları ve yeni tanıştığı çocukları kontrol etmeye ihtiyaç duyar ve genellikle etkinliklere ve oyunlara dahil olması zaman alır. Anaokulu yaklaştıkça, Zeynep başkalarının yanında daha fazla endişe sergiliyor, evde, annesinin yakınında kalmayı tercih ediyor. Karanlık, yabancılar ve yeni okul binasında kaybolmak gibi konularda yeni korkular sergiliyor. Zeynep daha sık ağlıyor ve neredeyse sürekli gergin görünüyor»*

- **Psikopatolojinin doğru ve işe yarar kavramsallaştırılmasına giden ilk adımlardan biri, tipik ve atipik gelişim arasındaki birçok bağlantıyı tanımaktır.**

- Çocuklar genellikle yetişkinler (ebeveynler, çocuk doktorları, öğretmenler veya okul danışmanları) tarafından dile getirilen endişelerin bir sonucu olarak ruh sağlığı sistemine girerler. *
- **Yetişkinin, tutumu, duyarlılığı, toleransı, baş etme becerisi bozukluğu tanımlamada önemli bir rol oynar????***

- Birçok çocuk ve ergen sorunu, beklenen gelişimsel ilerlemeyi gösterememeyi içerir. Sorun, çoğu yatak ıslatma türü gibi geçici olabilir veya ileride daha ciddi sorunların ilk göstergesi olabilir. Sorunu belirlemek, normal ve anormal gelişime aşına olmayı gerektirir.

- Çocukların ve gençlerin gösterdiği birçok sorunlu davranış tamamen anormal değildir. Bir dereceye kadar, çoğu çocuk ve genç genellikle belirli sorunlu davranışlar sergiler. Örneğin, zaman zaman bir şeyleri unutmaktan ya da düşüncelerin izini sürmekten endişe duymak yaygındır.

- Çocuklara ve ergenlere yönelik müdahaleler, yalnızca önceki bir işlevsellik düzeyini yeniden sağlamaktan ziyade, genellikle daha fazla gelişmeyi teşvik etmeyi amaçlar.

**ÇOCUK
PSİKOPATOLOJİSİNE
TARİHSEL BAKIŞ**

Çocukların ihtiyaçlarına, haklarına ve bakımına yönelik ilgi, belirgin ve tutarlı bir toplumsal duyarlılık ve farkındalık gerektirir. (20YY)

- **Preformasyon (ön oluşum)**

- döllenmeden önce spermde tamamen insan biçiminde minyatür bir yetişkinin var olduğu düşünçesi.

- Çocuklardan sorgusuz bir itaat bekleniyordu.
- Çocuklar, çok küçük yaşta çalışmak zorunda bırakılıyordu.
- Oyun ve çocuk masallarından mahrum bırakılıyorlardı.
- Bütün resimlerde çocuklar, yetişkinlerle aynı giyim, yüz ifadesi ve aynı vücut oranlarını taşıyan küçültülmüş yetişkinler olarak çiziliyordu.

- Çocuklara kendi başlarına birer birey olarak değer vermek ve ilerlemelerini teşvik etmek için tıbbi, eğitimsel ve psikolojik kaynaklar sağlamak önceki toplumların önceliği değildi.
- On sekizinci yüzyıldan önce, çocukların zihinsel sağlık sorunlarından -yetişkin bozukluklarının aksine- profesyonel veya diğer iletişim biçimlerinde nadiren bahsediliyordu.
- Bu dönemde, çocuklarda anormal davranışlar için dini olmayan açıklamalar nadiren ciddiye alındı, çünkü şeytan ve benzeri kötü güçler tarafından ele geçirilmek, insanların ihtiyaç duyduğu tek açıklamaydı.

- Çocukların üçte ikisi, genellikle ölümcül hastalıkları tedavi etmek için antibiyotik veya benzeri ilaçlar olmadığı için beşinci yaş günlerinden önce ölüyordu.
- Birçok çocuğa ebeveynleri tarafından sert veya kayıtsız davranılıyordu.
- Aşırı ebeveyn ilgisizliği ve ihmalden çocukların fiziksel ve cinsel istismarına kadar uzanan zalimane eylemler fark edilmiyor veya bir çocuğun eğitiminde veya disiplininde bir yetişkinin hakkı olarak kabul ediliyordu.
- Birçok nesil boyunca, çocukların ebeveynlerinin mülkiyeti ve sorumluluğu olduğu şeklindeki görüş, çocuklara daha insancıl muamele arayan herhangi bir karşı hareket tarafından sorgulanmadı. *
- 1800'lerin ortalarına kadar, belirli yasalar, ciddi gelişimsel engelli çocukların kafeslerde ve kilerlerde tutulmasına izin verdi (Donohue, Hersen ve Ammerman, 2000).

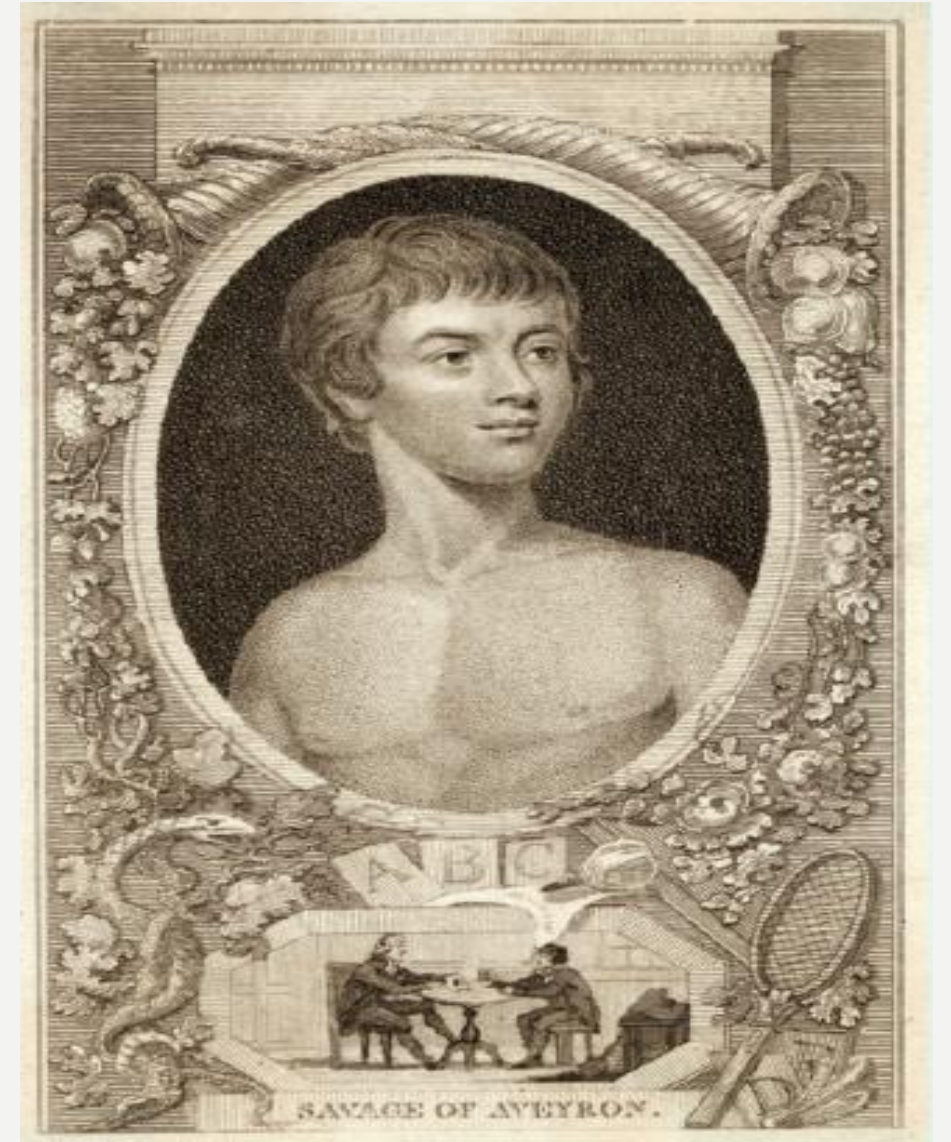
SOSYAL VİCDANIN DOĐUŐU

- Herhangi bir gerçek değişiklik meydana gelmeden önce, toplumun, bazı üyelerinin özel ihtiyaçlarını nasıl tanıdığı ve ele aldığı konusunda insancıl bir anlayıŐ felsefesi gerektirir.
- İnsani inançlara ek olarak, her toplum, insan haklarını tanımak ve korumak için çeşitli yollar ve araçlar geliŐtirmelidir.
- Bu önemli geliŐmelerin bazılarına genel bir bakış, günümüzün çocukların ruh sağlığı sorunlarına yaklaŐımlarını anlamak için önemli bir arka plan sağlar.

- John Locke (1632-1704)

- Günümüzün doğum ve çocuk yetiştirme tutum ve uygulamalarını etkileyen tanınmış bir İngiliz filozof ve doktor.
- Bireysel haklara inanıyordu ve çocukların kayıtsızlık ve sert muamele yerine düşünce ve özenle yetiştirilmesi gerektiği yönündeki yeni görüşünü dile getirdi.
- Çocukları medeni olmayan tiranlar olarak görmek yerine, onları nezaket ve anlayışla muamele edilmesi ve uygun eğitim fırsatları verilmesi gereken duygusal olarak hassas varlıklar olarak gördü.

- Özel bir çocukla çalışmaya yönelik ilk belgelenmiş çabalardan biri Jean Marc Itard (1774-1838) tarafından üstlenildi.
- İlk kez bir yetişkin, özel bir çocuğun zihnini ve duygularını gerçekten anlamaya, hissetmeye ve bilmeye çalışmış ve ciddi engelli bir çocuğun uygun eğitimle gelişebileceğini kanıtlamıştı.

- Sembolik olarak, bu girişim, başlangıçta insanların bakımına, tedavisine ve eğitimine odaklanan ve daha sonra “zihinsel kusurlar” olarak adlandırılan özel çocuklara yönelik yeni bir yardım yönelimi çağını başlattı.
- Psikologlar, zihinsel olarak kusurlu birçok çocuğun, esas olarak yetişkinler tarafından yetersiz tedavi ve uyaran eksikliği nedeniyle duygusal ve davranışsal sorunlardan muzdarip olduğunu savundu (Benjamin & Shields, 1990).
- Bu görüş, zihinsel engelli kişiler (“intellectual disability”) ile psikiyatrik veya zihinsel bozukluğu olanlar (“mental /psychiatric disorder”) arasında önemli ve temel bir ayırım yapılmasına yol açmıştır.

Çocuklara yardım etmeye yönelik bu erken çabalar, biyolojik, çevresel, psikolojik ve kültürel etkilerin kombinasyonlarının bir sonucu olarak anormal çocuk davranışlarına ilişkin gelişen görüşlerin temelini sağlamıştır.

**Bu ilerleme, on dokuzuncu yüzyılın ortalarında, daha önce mahzenlere ve kafeslere kapatılan sorunlu gençlerin tedavisi için 32 insani akıl hastanesi kuran Dorothea Dix (1802-1887) gibi savunucular tarafından daha da geliştirildi.

- 1930'dan 1950'ye kadar olan dönem, anormal çocuk psikolojisinde araştırma ve tedavi için sakin bir dönemdi. 1930'lardaki birkaç rapor, yatak ıslatma (O. H. Mowrer & Mowrer, 1938), kekemelik (Dunlap, 1932) ve korkular (F. B. Holmes, 1936) gibi izole problemlerin davranışsal tedavisini tanımladı.
- Bu raporların dışında, bu dönemde psikodinamik yaklaşımlar baskın tedavi şekliydi.
- 1800'lerden bir devralma olarak, entelektüel veya zihinsel bozukluğu olan çocukların çoğu hala kurumdaydı.*

- Kurumları kapatmak ve bağımlı ve zor çocukları koruyucu aile evlerine veya grup evlerine yerleştirmek için çaba sarf edildi.
- 1945'ten 1965'e kadar geçen 20 yıllık süreçte kurumlardaki çocuk sayısında hızlı bir düşüş yaşanırken, koruyucu aile ve grup evlerindeki çocuk sayısı arttı.
- 1950'lerde ve 1960'ların başında, davranış terapisi, çocuk ve aile bozukluklarının tedavisine yönelik sistematik bir yaklaşım olarak ortaya çıktı.

**ÇOCUK VE ERGENLERDE
ANORMAL (ATİPİK)
DAVRANIŞ NEDİR?**

NORMAL NEDİR?

- İstatistiksel sapma,
- Sosyokültürel normlar,
- Zihinsel sağlık perspektifleri,

İSTATİSTİKSEL SAPMA

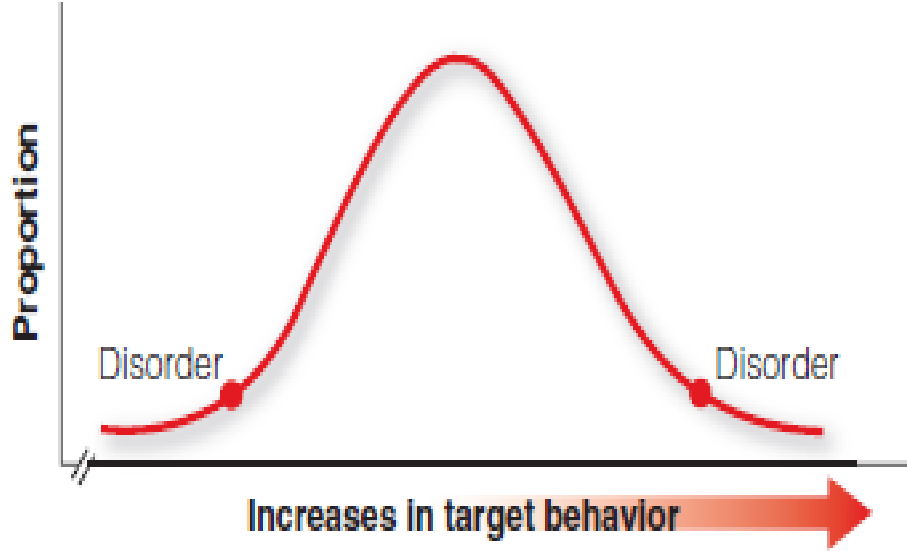

FIGURE 1:1 Statistical deviance model of disorder.

- Yaşından beklenen herhangi bir davranışı (bağımlılık veya girişkenlik gibi) çok fazla veya çok az sergileyen bir çocukta bir bozukluk olabilir.

SOSYOKÜLTÜREL NORMLAR

- Yaşa bağlı, cinsiyete özgü veya kültürle ilgili beklentilere uymayan çocuklar zorlu, mücadele eden veya düzensiz olarak görülebilir.
- Belirli sosyal ve kültürel ortamlara bağlı olarak, normlar deęiŖecektir, ancak her zaman psikopatolojinin kanıtı olarak kabul edilen belirli duygu, biliŖ ve davranıŖ kalıpları olacaktır.

*3 yaŖında bir çocuğun öfke nöbeti yaŖaması 12 yaŖında yaŖamaktan daha kabul edilebilir ve daha olasıdır.

ZIHINSEL SAĞLIK PERSPEKTİFLERİ

- Çocuğun psikolojik iyi oluşu göz önünde bulundurulması gereken en önemli husustur.
- Zihinsel olarak sağlıklı çocuklar ve ergenler olumlu bir yaşam kalitesine sahiptir; evde, okulda ve toplumda iyi işlev görür ve psikopatolojinin engelleyici semptomlarından muaftır.
- Yaşam kalitesi olumsuz olan, işlev bozukluğu olan veya belirli türden belirtiler sergileyen çocukların bir bozukluğu olabilir.

PSIKOLOJİK BOZUKLUK

- Geleneksel olarak psikolojik bir bozukluk, bir birey tarafından gösterilen davranışsal, bilişsel, duygusal veya fiziksel semptomların bir örüntüsü olarak tanımlanmıştır. Böyle bir model, aşağıdaki üç belirgin özellikten bir veya daha fazlasıyla ilişkilidir:
 - Kişi bir dereceye kadar sıkıntı gösterir, örneğin korku veya üzüntü.
 - Davranışı, fiziksel, duygusal, bilişsel ve davranışsal alanlarda belli bir dereceye kadar zorluğu işaret eder.
 - Bu tür sıkıntı ve engel daha fazla acı çekme veya zarar görme riskini artırır.

- 6-12 yaş arası çocuğu olan 500 anne ile görüşme yapıyorlar ve çocuklarının davranışlarına dair detaylı sorular soruyorlar.
 - % 49 çocuğunun aşırı hareketli olduğunu söylüyor,
 - % 48 haftada iki kere öfke nöbeti yaşadığını söylüyor,
 - %28 gece kabusları yaşadığını söylüyor.
- Hangi davranışlar psikopatolojiyi işaret eder?
- Günlük sıkıntıları psikopatolojiden ayrıştıırabilir miyiz?

PSİKOPATOLOJİNİN DAVRANIŞSAL İŞARETLERİ

- Gelişimsel Gecikme
- Gelişimsel Regresyon ya da bozulma
- Aşırı yüksek davranış sıklığı
- Aşırı yüksek davranış yoğunluğu
- Uzun süre devam eden davranışsal zorluk
- Davranışlarda ani değişiklik
- Duruma uygun olmayan davranışlar
- Çeşitli problemlili davranışlar
- Nitel olarak normalden farklı davranışlar

- Olağandışı koşullar altında (sevilen birinin kaybı gibi) bazen geçici sıkıntı, sakatlık veya risk belirtileri gösterdiğimizi açıklamak için, bu psikolojik bozukluk tanımı, kişinin kültürel geçmişine göre bu tür tepkilerin beklendiği ve uygun olduğu durumları hariç tutar.

- Psikolojik bozuklukların üç temel özelliği, yalnızca bir kişinin belirli durumlarda ne yaptığını veya yapmadığını tanımlar.
- Özellikler, anormal davranışın nedenlerini yalnızca bireye atfetmeye çalışmaz.
- Aksine, belirli bozuklukları anlamak, bireysel ve durumsal koşulları tanımakla dengelenmelidir.

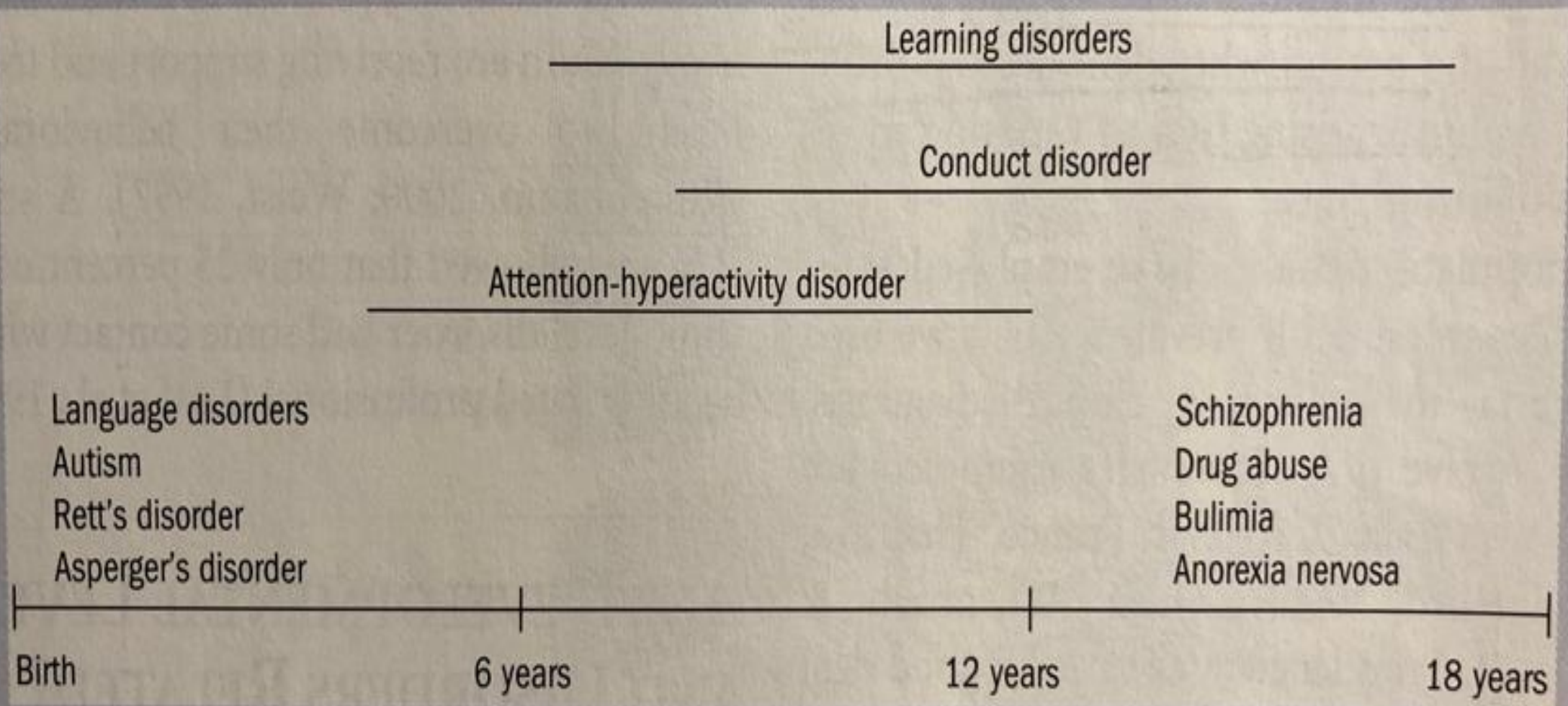
- Çocukların zayıf yönlerini anlamaya çalışırken, çoğu zaman istemeden onların güçlü yönlerini gözden kaçırabiliyoruz.
- Birçok çocuk, belirli psikolojik bozuklukların getirdiği sınırlamalara rağmen, hayatlarının diğer alanlarında etkili bir şekilde başa çıkıyor.
- Çocukların bireysel güçlerini ve yeteneklerini anlamak, onlara sağlıklı uyum sağlamada yardımcı olmanın yollarına yol açabilir.

- Bazı çocuklar daha az aşırı zorluk biçimleri veya tam gelişmiş bir bozukluktan ziyade ortaya çıkan bir sorunun erken belirtilerini gösterebilir. Bu nedenle, neyin anormal olduğuna karar vermek için, her çocuğun gelişim aşamasına duyarlı olmamız ve her çocuğun kendine özgü başa çıkma yöntemlerini ve zorlukları telafi etme yollarını göz önünde bulundurmamız gerekir.

**BEBEKLİK, ÇOCUKLUK VE
ERGENLİK DÖNEMİNDEKİ
BOZUKLUKLARIN
ORANLARI**

- **Gelişimsel Epidemiyoloji:** Bebeklerde, çocuklarda ve ergenlerde bozuklukların dağılımlarının, sıklıklarının ve örüntülerinin farklı metodolojilerle ve çeşitli gruplar içinde incelenmesine karşılık gelir.
- **Prevalans:** bir bozukluğu olan popülasyonun oranını ifade eder (yani, bozukluğun mevcut tüm vakaları)
- **İnsidans:** yeni vakaların ortaya çıkma oranını ifade eder (yani, belirli bir zaman dilimindeki tüm yeni vakalar).

Figure 1-3

The age ranges during which some specific disorders typically first occur, are identified, or are most likely to be observed.

Table 1–2 *Gender Prevalence for Some Disorders of Youth*

Prevalence Higher for Males

Mental retardation

Reading disabilities

Language disabilities

Autism

Asperger's disorder

Childhood disintegrative disorder

Oppositional disorder

Rumination (an eating disorder)

Encopresis

Enuresis

Tourette's disorder

Drug abuse

Conduct disorder

Attention-deficit hyperactivity

Prevalence Higher for Females

Rett's disorder

Anxieties and fears

Depression

Eating disorders

Based in part on Hartung & Widiger, 1998.

ETIKETLER DAVRANIŞI TANIMLAR, İNSANLARI DEĞİL*

- Endişeli çocuk” veya “otistik çocuk” gibi ifadeler hatalıdır.
- Damgalanma nedeniyle, ruhsal bozukluğu olan kişiler de düşük benlik saygısı, izolasyon ve umutsuzluk yaşayabilir ve o kadar utanabilir ki, semptomlarını gizleyebilir ve tedavi aramayabilir.
 - Ahmet endişeli bir çocuk” yerine “Ahmet anksiyete bozukluğu olan bir çocuk” gibi bir dil kullanarak çocuğu bozukluktan ayırmak gerekir.

- Çocukların ve ergenlerin psikolojik durumunu tanımlamak için bozukluk ve anormal davranış gibi terimleri kullanmanın birincil amacı, klinisyenlere ve araştırmacılara, genellikle çeşitli davranış kalıplarıyla ilişkili karmaşık özellikleri tanımlamada, düzenlemede ve ifade etmede yardımcı olmaktır.

- Anormal çocuk davranışı tanımı yaparken çocuğun yetkinliğini (çevreye başarılı bir şekilde uyum sağlama yeteneğini) dikkate almak gerekir.
- Normalden sapmayı anlamak için aynı yaştaki akranlarına göre çocuğun performansının yanı sıra, çocuğun gelişim seyri ve kültürel bağlam hakkında bilgiye ihtiyaç vardır.
- Aslında, anormal çocuk psikolojisi çalışması, sadece çocukların gösterdiği uyumsuz davranışların derecesini değil, aynı zamanda normal gelişimsel dönüm noktalarına ne ölçüde ulaştıklarını da dikkate alır.
- Gelişimsel görevler (developmental tasks), çocukların büyüdükçe her alanda tipik olarak nasıl ilerlediğini anlatır. Gelişim görevleri bilgisi, bir çocuğun veya ergenin gelişimsel ilerlemesini ve bozukluklarını dikkate almak için önemli bir zemin sağlar.

Infancy to preschool

- Attachment to caregiver(s)
- Language
- Differentiation of self from environment

Middle childhood

- Self-control and compliance
- School adjustment (attendance, appropriate conduct)
- Academic achievement (e.g., learning to read, do arithmetic)
- Getting along with peers (acceptance, making friends)
- Rule-governed conduct (following rules of society for moral behavior and prosocial conduct)

Adolescence

- Successful transition to secondary schooling
- Academic achievement (learning skills needed for higher education or work)
- Involvement in extracurricular activities (e.g., athletics, clubs)
- Forming close friendships within and across gender
- Forming a cohesive sense of self-identity

GELİŞİMSEL YOL (DEVELOPMENTAL PATHWAY)

- Gelişimsel bir yol, belirli davranışların sıralı zamanlamasını ve zaman içindeki davranışlar arasındaki olası ilişkileri ifade eder.
- Bu kavram, gelişimi çok farklı başlangıçları ve sonuçları açıklayabilen aktif, dinamik bir süreç olarak görselleştirmemizi sağlar (Pickles & Hill, 2006).
- Normal ve anormal gelişimin seyrini ve doğasını anlamamıza yardımcı olur.

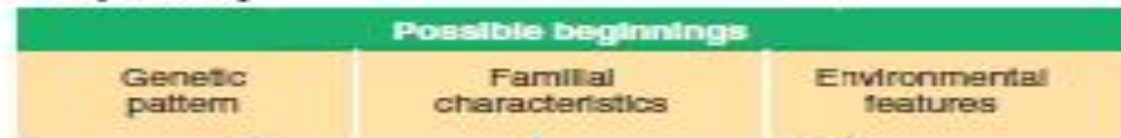
A Multifinality

Early childhood maltreatment

B Equifinality

Conduct disorder

o
o
o
w
w
s:
C
a
l
k

Her çocuk ve ergen bozukluğu için net bir neden-sonuç ilişkisi bulunmadığından, aşağıdaki varsayımların kesinlikle akılda tutulması gerekir

▶▶ patolojiye katkıda bulunan birçok faktör vardır.

▶▶ Aynı bozukluğa sahip bireyler, rahatsızlıklarının özelliklerini farklı şekillerde sergileyebilirler (örneğin, davranış bozukluğu olan bazı çocuklar saldırgandır, diğerleri ise mülke zarar verebilir veya hırsızlık veya hile ile meşgul olabilir).

▶▶ Belirli bir bozukluğa yol açan yollar, tek boyutlu ve statik değil, sayısız ve etkileşimlidir.

- Raoul ve Jesse, uyuşturucu ve suçla boğuşan bir mahallede aynı yıkık konut projesinde büyüyen çocukluk arkadaşlarıydı. 10 yaşına geldiklerinde hem aile içi hem de toplumsal şiddete aşınaydılar ve her ikisi de anne ve babası boşandıktan sonra annesi ve bir ablası ile birlikte yaşadılar. Oğlanlar babalarını nadiren gördüler ve gördüklerinde genellikle hoş bir deneyim olmadı. 6. sınıfa geldiklerinde okulda geri kalıyorlardı ve çok geç kaldıkları, çocukları okulda rahatsız ettikleri ve arabalara zorla girdikleri için polisle başları belaya girmeye başladı. Bu sorunlara ve ayak uydurma mücadelesine rağmen, Raoul liseyi bitirdi ve yerel bir ticaret okulunda iki yıl eğitim aldı. Şimdi 30 yaşında, yerel bir fabrikada çalışıyor ve karısı ve iki çocuğuyla birlikte yaşıyor. Raoul, hayatını şu ana kadar “gitmek istediğim yere ulaşmak için kurşunlardan kaçmak” olarak özetliyor, ancak güvenli bir mahallede yaşamaktan ve çocuklarını üniversiteye gönderme umuduna sahip olmaktan mutlu. Arkadaşı Jesse liseden hiç mezun olmadı. Okula silah getirdiği için okuldan atıldıktan sonra okulu bıraktı ve birkaç kez hapse girip çıktı. 30 yaşındaki Jesse çok içiyor ve iş bulma konusunda kötü bir sicile sahip. Birkaç kısa süreli ilişkisi oldu ve iki çocuk babası oldu, ancak onları nadiren ziyaret etti ve iki anneyle de hiç evlenmedi. Jesse, yıllar boyunca, çoğunlukla eski, değişmeyen mahallesinde olmak üzere çeşitli yerlerde yaşadı.

RİSK VE KORUYUCU FAKTÖRLER

- **Risk faktörü**, ilgili olumsuz bir sonuçtan önce gelen ve sonucun ortaya çıkma şansını artıran bir değişkendir.
- **Koruyucu bir faktör**, bir çocuğun bir bozukluk geliştirme riskini azaltan kişisel veya durumsal bir değişkendir.

DİRENÇLİ ÇOCUKLAR

- Güçlü özgüvenlerini, başa çıkma becerilerini ve risk durumlarından kaçınma yeteneklerini kullanarak riskli ortamlarda hayatta kalan çocuklar, dirençli olarak kabul edilebilirler - talihsizlikleriyle savaşılabılır veya kurtulabilirler.
- Dayanıklılık, çocuğun evrensel, kategorik veya sabit bir özelliği değildir; daha ziyade stresin türüne, bağlamına ve benzeri etkenlere göre değişir.

Source	Characteristics
<p data-bbox="529 115 766 144">Individual</p> 	<p data-bbox="1205 115 1905 144">Good intellectual functioning</p> <p data-bbox="1205 177 1972 248">Appealing, sociable, easygoing disposition</p> <p data-bbox="1205 277 2046 348">Self-efficacy, self-confidence, high self-esteem</p> <p data-bbox="1205 372 1383 401">Talents</p> <p data-bbox="1205 434 1327 462">Faith</p>
<p data-bbox="529 571 690 599">Family</p> 	<p data-bbox="1205 571 2058 642">Close relationship to caring parent figure</p> <p data-bbox="1205 671 1989 742">Authoritative parenting, warmth, structure, high expectations</p> <p data-bbox="1205 771 1888 799">Socioeconomic advantages</p> <p data-bbox="1205 828 2091 899">Connections to extended supportive family networks</p>
<p data-bbox="843 999 1123 1071">School and community</p> 	<p data-bbox="1205 999 2046 1099">Adults outside the family who take an interest in promoting the child's welfare</p> <p data-bbox="1205 1135 2084 1163">Connections to social organizations</p> <p data-bbox="1205 1196 1972 1225">Attendance at effective schools</p>

ÇOCUK VE ERGENLERİN ZİHİNSEL PROBLEMLERİNİN ÖNEMİ

- Hangi sorunların devam edeceğine ve hangilerinin aşılabileceğine karar vermek için hem normal hem de anormal çocuk gelişimi ve davranışı hakkında net bir anlayışa ihtiyaç vardır.
- Yaklaşık sekiz çocuktan biri, işlevselliği önemli ölçüde bozan bir zihinsel sağlık sorununa sahiptir.
- Çocukların önemli bir kısmı çocuklukta yaşadıkları güçlüklerin üstesinden gelemezler, ancak bu güçlüklerin ifade edilme biçimleri zaman içinde hem biçim hem de şiddet açısından değişebilir.
- Ruh sağlığı sorunları eşit olmayan bir şekilde dağılmıştır. Daha fazla sosyal ve ekonomik dezavantaj veya eşitsizlik yaşayan çocuklar ve daha şiddetli, yetersiz veya toksik ortamlara maruz kalan çocuklar orantısız bir şekilde zihinsel sağlık sorunlarından muzdariptir.
- Bir çocuğun biyolojik cinsiyeti, etnik geçmişi ve kültürel çevresi, çocuğun davranışsal ve duygusal sorunlarının başkaları tarafından ifade edilme ve tanınma biçimine önemli katkılar sağlar.
- Birçok çocukluk sorunu, çocuk ve toplum için ömür boyu sürececek sonuçlar doğurabilir.

- -Dezavantajlı ailelerden ve mahallelerden gelen çocuklar
- -İstismarcı veya ihmalkar ailelerin çocukları
- -Yetersiz çocuk bakımı alan veya kronik stres türlerinden muzdarip çocuklar
- -Annesinin sigara içmesi, diyet yapması veya alkol ve uyuşturucu kullanımı nedeniyle çok düşük doğum ağırlığıyla doğan çocuklar
- -Akıl hastalığı veya madde bağımlılığı sorunları olan ebeveynlerden doğan çocuklar

- Devam eden besleyici ilişkilere duyulan ihtiyaç
- Fiziksel koruma, güvenlik ve düzenleme ihtiyacı
- Kişiyeye göre uyarlanmış deneyimlere duyulan ihtiyaç
- Gelişimsel olarak uygun deneyimlere duyulan ihtiyaç
- Limit belirleme, yapı ve beklenti ihtiyacı
- İstikrarlı, destekleyici topluluklara ve kültürel süreklilik